

न्यायिक कोष ऐन, २०४३

लालमोहर र प्रकाशन मिति

२०४३।७।२४।२

संशोधन गर्ने ऐन

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

◆ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन
गर्ने ऐन, २०६६

२०६६।१०।०७

२०४३ सालको ऐन नं. १२

▶▶ .....

न्यायिक कोषको स्थापना गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : फिर्ता गर्नु पर्ने कोर्ट फी, दण्ड जरीवाना, धरौटी वा जमानतको रकम फिर्ता गर्ने काम छिटोछरितो गराउन, अदालत-भवन र न्यायाधीश तथा अदालतमा कार्यरत अन्य कर्मचारीहरूको आवास-भवन बनाउन, त्यस्ता भवनहरूको विस्तार, मर्मत र स्याहार-संभार गर्न तथा न्यायसम्बन्धी अरु आवश्यक कार्यहरू गर्न समेत आवर्ती कोष (रिभलविङ्ग फण्ड) को रूपमा एक न्यायिक कोषको स्थापना गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सको छ ।

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम “न्यायिक कोष ऐन, २०४३” रहेको छ ।
(२) यो ऐन नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।
- परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
(क) “कोष” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको न्यायिक कोष सम्भन्नु पर्छ ।
(ख) “समिति” भन्नाले दफा ७ बमोजिम गठित सञ्चालक समिति सम्भन्नु पर्छ ।
(ग) “तोकिएको” वा “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यो ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।
- कोषको स्थापना** : (१) न्यायिक कोष नामको एक कोषको स्थापना गरिएको छ ।
(२) कोषलाई आवर्ती कोष (रिभलविङ्ग फण्ड) को रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- कोषमा रहने रकम** : कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन् :-
(क) नेपाल सरकारबाट समय-समयमा प्राप्त अनुदान,
(ख) मुद्दाका पक्षले राखेको धरौटी वा जमानतको रकम ।
- कोषको प्रयोग** : कोषको रकम देहायका कार्यहरूमा खर्च गरिनेछ :-

◆ यो ऐन संवत् २०६५ साल जेठ १५ गतेदेखि लागू भएको ।

▶▶ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा भिकिएको ।

- (क) कानून वा अदालतको फैसला वा आदेशबमोजिम फिर्ता गर्नु पर्ने कोर्टफी, दण्ड जरिवाना वा अन्य रकम फिर्ता गर्न,
- (ख) अदालतको फैसला वा आदेशबमोजिम फिर्ता गर्नु पर्ने धरौटी वा जमानत रकम फिर्ता दिन,
- (ग) कानून वा अदालतको फैसला वा आदेश बमोजिम दिनु पर्ने पुरस्कार र अन्य रकम दिन,
- (घ) अदालत भवन, न्यायाधीश र अदालतका अन्य कर्मचारीको आवास-भवन बनाउन र त्यस्ता भवनहरूको विस्तार, मर्मत एवं स्याहार-सम्भार गर्न र आवश्यक भएमा त्यसको लागि जग्गा खरीद गर्न,
- (ङ) कानूनबमोजिम अदालतले गर्नु पर्ने अन्य कुनै न्यायिक कार्यमा खर्च गर्न ।
६. **सोध भर्ना गर्ने** : दफा ५ को खण्ड (क) वा (ग) बमोजिम दिएको वा फिर्ता गरेको रकम नेपाल सरकारबाट कोषमा सोधभर्ना गरिनेछ ।
७. **संचालक समितिको गठन** : (१) कोषको सम्पूर्ण काम कारवाइको संचालन र रेखदेख गर्न देहायबमोजिमको संचालक समिति रहनेछ :-
(क) प्रधान न्यायाधीश	अध्यक्ष
(ख) सर्वोच्च अदालतका वरिष्ठ न्यायाधीश	सदस्य
(ग) महान्यायाधिवक्ता	सदस्य
(घ) नेपाल सरकारको सचिव, कानून तथा न्याय मन्त्रालय	सदस्य
(ङ) रजिष्ट्रार, सर्वोच्च अदालत	सदस्य-सचिव
- (२) संचालक समितिले आफ्नो कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्नेछ ।
८. **कोषको व्यवस्था र संचालन** : (१) कोषमा जम्मा हुने रकम तोकिएको बैंकमा तोकिएको खातामा जम्मा गरिनेछ ।
- (२) कोषको खाताको संचालन तोकिएबमोजिम हुनेछ ।
९. **अधिकार प्रत्यायोजन** : समितिले आफ्नो अधिकार अदालतका न्यायाधीश वा कर्मचारीलाई सुम्पन सक्नेछ ।
१०. **नियम बनाउने अधिकार** : यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि समितिको सिफारिशमा नेपाल सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

द्रष्टव्य :- केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा रुपान्तर भएको शब्दहरू :-

“श्री ५ को सरकार” को सट्टा “नेपाल सरकार” ।

नेपाल कानून आयोग